

Locuinta Redactorului

si

Cancelari'a Redactiunii

si

Strat'a trageriorului [L6-vessutoza], Nr. 6.

Sorisorile nefrancate nu se voru primi decat numai de la corespondintii regulari ai „Federatiunii.“ Articolii tramisi si nepublicati se voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnal politico, literar, comercial si economic.

Va essi Joui-a si Dominec'a.

Pretul de Prenumerat	Pre trei lune	3 R. v.
	Pre siese lune	5 " "
	Pre anul intregu	10 " "
Pentru Romania:	Pre anul intregu 30 Fr. = 26 Lei	"
	6 luni 16 " = 14 " "	"
	3 — 8 " = 8 " "	"
Pentru insertiuni:	10 er. de linia, si 30 er. taxa timbra pentru fisele care publicatne separat. In locul deschis	
	20 er. de linia.	
	Un exempliar costa 10 or.	

Cu Nr. pres. se sistedia transmerterea diuariului cu adressele vechie, deci Onor. Cetitori cari dorescu a avea diuariul „Fed.“ sunt rogati a se insinua catu de currendu, ca ce esemplarie superflue nu se potu tipari, era aici a din vechii prenumeranti, caror dupa datin'a mai dinainte li-sau transmisu esemplariul, si cari nu voru se aiba in viitoriu diuariulu nostro, sunt rogati a returna toti nrui primiti din an. acestu-a, ceea ce de altmintrea trebuia a se face indata dupa primirea nrului 1. ca ci dupa usulu diurnalisticu cei ce nu retorna nrui primiti se considera ca prenumerati. R e d.

Pest'a, 25./13. Jan., 1873.

Intre momentele mai inseminate alle discussiunii bugetarie trebue se amintim discursulu ministrului pres. Slavi, care de si nu cuprinde programmul politiciei selle finanziarie, totu-si cu privire la deficitu si urmarile lui, cum adeca ar trebui se se inlaturedie, au arretatu direptiunea ce dsa crede ca trebue se se iee si ministeriulu seu pote o va si urma. Planulu lui Slavi privesce numai erogatiunile ordinarie, ca ce de altele, in cursu de mai multi anni, nu pote fi vorba, era cur'a dalle este urearea dariloru, ceea ce dsa crede ca se pote, pentru ca si pana acum pre langa tote scaderile sistemului actuale de contributioane veniturile statului au arretatu crescamentu progresiv. D. Ghiczy dechiera scurtu si luminate ca altu leacu, mai simplu decat urearea dariloru, nu este si affirma totu-si ca este singurulu leacu ce se pote applica. Dar' in contr'a acestei assertiuni a Dui Slavi vorbescu destullu de obicei enormele restantie de contributiuni, ce va fi daca se voru mai urea darile? Se voru urca firesce si milionele de restantie si tierra va sta acolo, unde stia asta-di, ba va sta mai reu. In locu de a urca darile ar trebui mai bine a restringe erogatiunile, apoi a da ajutoriu efficace facturilor economiei populare in tote ramurile, estu-modu apoi regulandu-se sistemulu de contributiune s-ar pota inlatura deficitulu, dar' nu prin urearea dariloru, ce nu se pote, decat numai ureandu-se bunastarea generale a poporului, ceea ce la noi actualmente lipesc. — Mai momentosa si mai importante fu cuventarea veteranului Colemanu Ghiczy, care cu argumente si cu cifre evidente arreta neesiguritatea socoteleloru de inchiare, de pre anii trecuti incependum de la 1867, pana 1871. presentate (Camerei) de ministeriu, precum si contradictiunea assistente intre ratiociniele ministeriului de un'a parte si alle commissiunii centrali de alt'a, ba arretu in fine variantele contradictorie a cifreloru ministeriali, si totu asi si cifreloru din sepportulu comissionii, ceea ce dovezesc ca neci cifrele ministeriali ele intre sine, neci alle reportului commissa. centrali, assemenele intre sine, nu sunt exacte, nu sunt secure, si nemica nu se pote basa pre dinsese. Caus'a reului, D. Ghiczy, o affla in procederea ministeriului, care pururea si tainuitu adeverata stare financiaria sara candu muculu ajunse la degetu. D. Ghiczy crede, ca precum la bole stelle, prim'a conditiune a vindecarii unei diagnose, asi si la acesta bol'a fi-

nanciaria se recere inante de tote a se cunoscere bine situatiunea, atunci apoi se se caute medicamentul potrivit. Situatiunea finanziaria a Ungariei, dico D. Ghiczy, este rea, dar nu este de perata, etc. Discursulu aservaturi in cordata attentiune si intre dese applause fece adunca impressiune chiaru si a supr'a corifeiloru dreptei si a ministeriului insu si. Lui Ghiczy mulți i voru respunde din drept'a deakista, dar' abia va succede cui va a-lu poté combate. Neci insu si Deacu nu egaledia in asta privintea pre Ghiczy, care cunoscce „ex asse“ starea financiale a tierrei, precandu Deacu nu este financiaru si s'a ocupat numai de cestioni publico-politice, cu unu cuvenu este numai advocat.

Mai multu curiosa decat momentosa fu cuventarea Dui Várad, care cu florile selle oratorie vru se arrete ca tierra n'ar fi multiamita de schimbarea ministeriale pentru ca numai capulu se dusse, precandu, dupa dsa, ar' trebui se se duca impreuna si tote membrele lui, adeca cu Lónyai se se fia dussu si toti ceilalti collegi ai se. — Pote se aiba cuventu D. Várad dar' noue ni se pare ca, de si prin schimbarea personelor se potu in drept'a in catu-va lucrurile, totu-si reulu se va poté inlatura numai prin schimbarea sistemului. Ievorulu principalel allu renului este acel

In Cislaitani'a centralistii, cu frementările loru d'a schimbă legea electorale spre a nemici residu'a autonomia a provincielor, a suscitatu in contra-le tote elementele nationali, cari vediendu ca nu mai au alta calle in contra' impiantorilor pusera in miscare singurulu dreptu ce mai remane nepastnitoru, dreptulu de petitiune, si lu insecnara, in dimensiuni colossali, prin cari atfia inversiunarea centralistilor, de acesti-a, prin organele loru politice tindu acum a innadusi, si acesta miscare, cellu pucinu a nu se face in locuri publice, mai allessu dupa ce observara, ca nu numai slavii, ci si nemtii incepua petitiună in contr'a intentatei schimbării a legii electorale; 204 comunitati si 49 reuniuni nemtiesci din Stiri'a se allaturara la petitiunile slavor! Dovada viu, ca poporulu pripece intentiunile celle diabolice alle centralistilor: d'a nemici tota autonomia provinciala. Nu mai pucinu reu o pafră centralistii si cu Polonii si a nume cu Rut nii din Galicia, pre cari credeau a-i poté trage in partea loru, ca ce neci acesti-a nu voru se scia nemica de schimbarea legii electorale, prin care Galicia si ar perde si ce i se mai lassasse din autonomia sa. Centralistii, vediendu ca se facemare opozitioane, incepura in fine, prin organele loru, a provocas pre fratii loru Siamesi, pre magiari, a li sta intru ajutoriu, dar' acesti a multumescu de onorea ce li se face, protestandu: ca au si ei destullu lucru a casa si ca ar' avé totodata si nescari scrupuli in contr'a schimbării legii elect. pentru ca ar' involve modificatiunea pactului din 1867. cellu pucinu in partea sa ce privesce compunerea delegatiunii dupa provincie, adeca pre basea autonomiei provinciale.

Dominitorulu trebue se puna odata capetu uneltiriloru acestor falsi amici ai constitutiunii, cari numai cu impiarea altoru popore voru se remana austriaci, era cu unu ochiu privescu pururea la palladiulu germanismului

acceptandu occasiunea dorita d'a se pune sub coifulu prussianescu. Fla, ca federalistul Belcredi, care este insarcinatu a prezenta Dominitorulu petitiunile nationalilor, se-i succeda a induppleca pre Monarculu, ca acestu-a cunoscundu machinatiunile celor cu patriotismulu falsu, se-i indepartedie de la guvernul si se chiamare in locul loru pre addeveratii amici ai dinastiei si ai Austriei, cari actualmente nu sunt altii decat numai federalistii. Pana candu acesti-a nu voru fi chiamati a inaugura federalismulu, nu va fi pace intre poporele Austriei, neci consolidarea acesti-a si assecurarea viitorulu ei possibile.

Daca suntemu passivi, nu potem se fi mu ore totu-odata si activi?

Pest'a, in 24. Jan. 1873.

Firmu in sperantia, ca nici mie nu mi se va detrage ospitalitatea ce caracterisedia redactiunea acestui multu patru si multu teatatu diurnal, de a carui fruntarii sunt strinsu legate persecutiunile la cari au fostu espusi urdorii, si sufferintele la cari au fostu suppusi aperatori si glossatori pronunciamentului de pre campulu liberalitati, precum si sufferintele acellui jude si invapata romanu, care a cut diatu se se revolte in semtiulu seu vediendu tiran'la aporiana ce se comissee facia cu fratii sei Tofaleni, si nu s'a sfatu se stringe „pro ora et focus!“ — vinu si en se dau expresiune unui semtiu, care ca o petra de mora de multu mi-apessa inim'a.

Voiu fi scurtu, dar' totu-odata speru se fia justu si cumpetatu in lamentatiunea mea. Sunt aproape cinci anni de candu romanii transsilvani s'au pusu, facia cu contrarii loru politici si naturali, pre unu terrenu de lupta asi si numit „passivu.“ Acestu terrenu, cellu mai potrivit in asemenei impregiurari, candu fortele sunt neegali, promitteau, de si nu tocmai triumfu, dar' cellu pucinu unu successu favorabilu. De cinci anni, dico, s'au inaugurate acesta lupta, si asta-di, dupa acestu tempu, nu numai ca nu vedemu nici unu sporiu, dar' n'avemu nici cellu pucinu sperantia a poté ajunge odata acolo, unde tienim, d'a poté caseigá aceea ce ni compete si, pentru ce ne luptam. Nu sum nici-decatu pessimistu, inse cu tote acestea mintea sanetosa, privindu la realitatea rigida, ostila, atroce si in tota privintia vitrega, nu-mi permitte se edificu castelle in aeru si se me aruncu in bratiele illusiuiloru, cari altmintrea sunt uniculu refugiu pentru cei ce nu mai afla consolatiune in realitate.

Si care se fia ore caus'a, ca lupta nostra pre acestu terrenu de passivitate nu numai nu progressedea, dar' ne face chiaru a despera in succesulu armelor ei? Eu, care de candu am ajunsu la conscientia am aderatu totude-un'a la acestu principiu, la acesta lupta facia cu contrariulu prevalinte, — credu ca caus'a neisbutirei nu jace nici-decatu in modulu de lupta, in atitudinea „passiva“ a nostra, ci ea jace si se pote afla cu deosebirei si esclusivu in neactivitatea nostra, si inca fara mare scrupulu asiu poté dice ca in inertia nostra, ca ci mai curendu voiescu se ne calificamu si timbramu noi pre noi de inert, decat

de nepotintosi. A attacă, nu suntemu in stare; a ne impacă, n'avemu cu cine, ca ci contrariulu nici nu vré se ne crestodie, se ne precepa batarn, daca nu in venit fortă la acesta prima resistintia tenace si prin lupta barbatescă. Deci numai a resiste, a cere si insiste potemu, si terrenul cellu mai aptu pentru acesta este passivitatea, inse „passivitatea activa.“ Se luam esembla de la cehi, cari, de-si in asemenea pusetiune ca si noi, totu-si de cate ori vedu, ca monopolisatorii de drepturi voiescu se li adduca pre capu cate una institutiune apassatoria, cate o lege draconica, de atate ori cu micu cu mare se scola, demonstredia, protestedia si astfelui facu pre contrariu a-si trage mai bine sem'a cu sine si a se convinge, ca n'are d'a face cu papusi. Noi nu facem aces'ta; orisice ar face ungurulu de noi fora de noi, primim, ne supunem, ne consolam cu sperantia unui viitoru mai ferice si cu tote ca dicem ca „tiene-minte“, totu-si uitame de adi panaman, ne familiarisam cu starea lucrurilor si in fine dicem ca si asi e bine, daca nu e mai bine. Deus nobis haec otia fecit. Dar' cine ne va ajută, daca noi nu ne ajutam? Be-tranii se vaeta, ca tinerii de asta-di sunt lipsiti de ori-ce entuziasmu, nu si mai intielegu missiunea; astfelui nici unii nici altii nu porta vin'a, si totu-si si unii si altii sunt de vina. Daca betranii tacu ca pescele, apoi cum potu accepta entuziasmu de la tineri? Eu inca sum tineru, si ca atare, mandu totu-odata evaturile din articululu apparutu in Nr. 2. „Gazet. Transsilv.“ sub titlu „Be-tranii si tinerii nostri,“ me addressediu la betranii, ca se ni premerga cu experintele si consiliele loru, ca ci pre callea adeverata in bine si in reu tinerii neinfectati de miasmele aerului ungurescu de buna seama li voru urma. Asta-di nu mai potemu dice ca undele trece si petrile remanu, nu pentru ca undele de asta-di sunt line si nomolulu ce lu porta cu elle este greu si candu elle voru trece, atunci si petrile voru fi ingropate in nomolu. Geniulu si prestigiu Frani, cieci nu ne mai adumbresce, ca ma inainte; Brateanu, Cogalniceanu nu ne mai impintenesce; noi intre noi nu miscam, ba ne ingropam in letargia si nepassare. Pusetiunea nostra este analoga cu a acellui omu, care fugindu de leu voli se se arunce in apa, inse acolo lu accepta unu crocodillu cu gura deschisa, ca indata se-lu inghită, vediendu acesta vră se se urce pre unu arbore de pre malu, dar' ce se vedi! aici sierpele gigantici lu accepta cu doru. Ce era de facutu? Nu era alta calle, decat a se intorce si cu coraj si cutediantia a privi ageru in ochii leului, ca ci pre catu se tiene ellu de tare candu te temi de ellu, pre atatu e de slabu si de nepotintiosu candu i cauti aspru in ochi si dai simtome de potere. De altmintrea inselelu nu jace in tota tufa.

Deci mi-inchiaiu aceste sîre cu cuntele lui Gambetta „Combattre, combattre, toujours combattre“ si dico: activitate in passivitate, miscare, semne de vietia, ca ci altmintrea nu i speranta de scapare. M. r. C.

Camer'a representantilor Ungariei.

Siedintia de la 22. Ian. 1873.

Inainte d'a trece la ordinea dillei Iosifu Madarász, avendu in vedere că pertragerea bugetului este un'a d'intre cele mai ponderose missuni a camerei, cu parere de reu se vede necessitatua rogă pre presiedinte, că in inticlesulu §. 167 alu regulamentului internu sè cetera catalogulu. (Approbare generala.) Oratoarele crede, că cu osebire aceia-trebue sè fia presenti, cari dicu că represinta opinioarea publica a tierrei.

Catalogulu se cetește inse totu-odata se decide, ca d'in acesta impregurare sè nu se faca casu de precedentia. Camer'a trece apoi la ordinea dillei si continua desbatterea generala a supr'a bugetului pre anului 1873.

Aless. Nicolicia observa că ministrul de finanțe a descris starea financiala astfelui, ca si cum ea nu numai că n'ar fi deplorabile, dar' că deficitul s'ar poté acoperi d'in perceptiunile celle mai de aproape. Dupa parerea oratorelui starea financiară nu este nici-decătu favorabile, pentru că pre de o parte creditulu terrei s'a alterat, de-ora-ce piacele de bani ni-au detrasu creditulu; era pre de alta parte deficitul e mare. Cu tote aceste oratorele primesce reportul comisunii finanziarie de base pentru desbatterea speciala.

In siedintia de asta-di mai vorbesc Prileszky, Ferd. Heranzsky, Emer. Feszt si Ed. Horn, fia-care d'in punctul seu de vedere, mai multu său mai pucinu ostentativu, in fine inse toti se unira intru a primi reportul comisunii finanziarie de base pentru desbatterea speciala.

Siedintia de la 23. Ian. 1873.

Dupa deschiderea siedintei si verificarea procesului verbalu d'in sied. precedenta Iosifu Madarász intreba pre ministrul de cultu si instructiune publica, daca are de cugetu a intr'acolo, ca investitorii poporali, pana candu functiunedia ca atari, sè nu mai fia conchiamati la nici unu essercitu de arme? de-ora-ce acesta i impiedeca intru essercerea missiunii lor.

Ministrul Treffort respunde, că recunoște insemaștarea obiectului susluvat. Insuși e convinsu despre impregurarea, că pentru investitorii poporali sè se usiuredie obligamentul militariu, dreptu aceea promite că si-va face propunerile sale in acesta privintia, si dupa-ce le va face, va respondere apoi si in meritulu cestiunii.

Carolu Tonay inca interpelledia totu pre ministrul de cultu in privintia monastirii St. Adrianu d'in comitatul Zal'a, care monastire, contra dispusetiunilor fundatorului s'a incorporatu cu monastirea austriaca d'in Gottweih.

POESIA.

La 27. Docemvre trecutu, eminentulu postu romanu d. V. Alessandri a tientu o conferinta in sal'a Ateneului. In acea serata, pre langa dilectarea ce s'a adusu publicului prin cetirea insenmantei poeme *Dumbrav'a rosă*, d. Alessandri a mai datu cetera unei incantatorie legende inedite, intitulate *Ann'a Domn'a*, dedicata Domnei Elisabet'a.

Éta legend'a:

ANN'A DOMN'A

LEGENDA

DEDICATA MARIEI SALLE DOMNEI.

I.

„O veste necredinta in tiera s'a latitu: Pre Domn'a, Ghirai Mirza Tatarulu a rapit Si-a desparutu pre unu Smu'u făcăcătă!

Frumos'a Ann'a Domn'a e singura 'n palat, Visandu in miediu ernii la bland'a primavera Candu paseri pribege se intorec voiosu in tiéra, Candu muguri dau frundia si campii dau verdetia, Candu penale se scuturu in ciubu de diminetă, Si florile de roua sub ventu alinu se scuturu... Visă frumos'a Domn'a, cu pruncul ei la sinu, Albufluturu zimbindu dulce pre unu albu sidulce crinu.

Interpellantele ar vrè sè scia, daca ministrul se va folosi acum de occasiunea offerita prin mortea abbatenii de Gottweih, spre recasigă independentia, drepturile si bunurile monastirii St. Adrianu d'in com. Zala?

Ministrul respunde că indata ce a aflat de mortea abbatenii de la monastirea Gottweih a subternutu M. Salle unu projectu, in care se roga pentru despărțirea monastirii St. Adrianu de cea de Gottweih. Dar' pana candu M. Sa i va implini acesta cerere, dsa a luata măsură pentru assecurarea bunurilor monasteriei.

Br. Friedr. Podmaniczky presinta unu projectu de resolutiune prin care roga camer'a sè decida, ca deputatii pre viitoru sè nu mai capete diurne, si totu-odata sè esmita una comisiune pentru elaborarea unui projectu de lege, prin care sè se stabileste cum sè se rebonifice deputatilor spesele calatoria. — Proiectul se va tipari in tempulu seu se va pune la ordinea dillei.

Ionu Viadat s'interpelledia pre ministrul de finanțe, daca are cunoscintia, că imployatulu ministerialu Fluck, acum in anul allu sieseala allu erei constitutiunale esmitte ordinatiuni germane la organele supuse lui? si daca are cunoscintia, apoi eugeta a luă măsuri pentru vindecare reului?

Camera trece apoi la ordinea dillei si continua desbatterea generala a supra bugetului pre anului 1873. In siedintia de asta-di vorbesc Ed. Horn, care si-continua vorbirea intrerupta in sied. de ieri, apoi ministrului presied. Szlávysi in fine Mariássy.

Siedintia de la 24. Ian. 1873.

Dupa ceremoniele stereotipe, Iosifu Madarász presinta unu projectu de resolutiune, dupa care camer'a ar avea sè esmita una comisiune cu insarcinarea, ca se elaboreze unu projectu de lege, prin care sè se opresca, ca unu deputat sè fia totu-odata si officialu sau suppusu cui-va, mai departe sè faca proponeri cu privire la referintele deputatilor ca atari. — Proiectul se va tipari in tempulu lui Cromwell, despre care vorbesce Pascal.

Camer'a trece la ordinea dillei si continua desbatterea generala a bugetului. In siedintia de asta-di vorbira Várad, Kémény si Col. Ghyczy. Cestu d'in urma, corifeu allu centrului stangu, discă starea financiară nu este romai desperata. Oratorele crede, că se poate ameliora. Totu-odata inse este este de pareea, că starea presenta a financielor, daca se va continua callea de pana acum, cuprinde in sine unu periclu mare pentru tierra, care amenintia nu numai buna-starea materiala, ci chiaru independentia de statu. Oratorele areta in fine calamităatile si propune unu modu de ameliorare.

De odata Han Tatarulu rapă si crinu si futuru!

II.

Tacutulu Miedin-de-nopte in stele invelitul Stă 'n luncă pudruita cu alba promoroa, Tientindu la lun'a plina d'in ceriulu otelitul Doui ochi, oglindi de ghiata, in care lun'a gio. Copaci redicu bratice uscate, rugatorie, Si frunti pre care iern'a a pusu a ei cununa. Ei paru c'asceptu sè vedia rotund'a, rece luna Schimbându-se pre cale ei intr'unu ferbinte sore. Si printre a loru trunchiuri se vedu albindu la stele

Poeno de zepada, bâlti lucii, cristaline, Pre care trece in taina usiore noarele Ca umbre luminose de paleide virgine. Totulu e albu, fantasticu in acelui miediu-de-nopte.

Si luncă pare unu templu in care, fără siopte. Arbori, luceferi, umbre si lun'a de pre ceriu Asistu la cunun'a mortii cu asprulu geru.

III.

De-o data se trezesc padurea si resuna. De unu tropotu de copite pre ghiata ropotindu, Si 'n zare se ivesce unu calu fugindu, sarindu, Următu de lupi in fuga, ce urla impreuna. E Mirza! e Tatarulu purtandu pre Ann'a Domn'a. Ce strunge langa siu-i copilulu rumeioru! E Mirza care sbora cum sbora in aeru toamna

Immormentarea funebra a lui Napoleonu III. in Chislehurst, 15. Januariu 1873.

„Chislehurst! Chislehurst!“ potu eschiamă acum bonapartistii, — „tu nu esti celu mai neinsemnatu intre satele britanei Britanie, de-ora-te in pamentul teu repausedita unu Cesare dupa victorie si perdele selle!“ — Si intr'adeveru, ce lucru minunat este si renumele! Acestu locu liniscit si modestu din comitatul Kent, en livedisile sale grandeose si cu regiunile sale melancolice, prima in tempulu mai nou a fostu numai unu cubu neinsemnatu si cu totului totu ne bagatu in seama; elu, ca si academiele provinciale, despre cari vorbesce Voltaire, nici-candu n'a datu ocasiune lumpei d'a vorbi despre elu, si totu si cum ajunse de-o data in categoria cu Sfant-Elena cu Holgrood si Claremont! Sezera nu? Ori si cătu de severis si aspri sè fia cei ce se occupa cu istoriografa, „mortului“ din Chislehurst totu-si-nu-ivoru poté denegă, ca mormentul seu sè faca renomatu acestu satu modestu, unde jacu ossamentele acelui-a, carui-a Francia i increduisse destinele sale, se cari inca si dupa perderea de la Strassburg a mai putut dîce „Eu cred in mine“; ba chiaru dupa catastrofa de la Sedanu a mai putut sa aiba sperantia, fără sè-si aduca a minte de rarele evinti, pre cari odeneora insu-si le-a pronunciati: „Eu resistu nnci fortune, si una lina adiare me arunca la pamentu!“

Unu visu dinasticu poternicu a disparutu, si dupa orizontalu posomarit u s'a cufundatuna insemnatu partea a istoriei omenesci. Glori'a traditionala, care odeniora straluciá preste universu, glori'a Napoleonidilor, tiesuta din purpurulu aurorii boreale, acesta glorietă, care pentru Francei a fostu unu diademul asie de scumpu, platit cu celu mai scumpu sange alu inimii sale, — a trecutu la vieția legendelor. Unde sunt asta-di acelle halucinatii de victoria, acea admiratiune instinctiva de potere? Tote au disparut!... Fericirea Franciei s'au impedeceau de „pét'ră din besică“ morbosului seu imperator, o petra, pre carea fisiologii o voru pune alatura lui Cromwell, despre care vorbesce Pascal.

Ce cugete, ce reminiscențe voru fi preocupați pre marelui esilat in anii d'in orma, candu va fi resfoitu prin manuscrisele d'in tineretile sale; candu i va fi cadiute in mana traducerea lui Schiller si opulu seu „Vietă lui Cesare!“ Mai rediutu-a elu ore in destințiu ulterior alu genului seu?

Dar' sè trecemu la objectu. Este demanești a dilei de 15 Ianuariu si noi stămu la grătellele aurite ale edificiului, in care jace mortu. De pre accoperementulu casei falsafe tricolorul francez imbracatu in doliu. Sunt 7 ore. Gruppe de francesi stau in giurul portii, Una negru dresa se cobora printe crangeli nude ale alleului de fagi, care duce in linia dreptă de la porta spre casa. Jaluzele villei, tablele ferestrelor d'in parteru, precum si

Una păiu luanu de venturi pre ariplelor. Nebunii se duce calulu de spaima spumegandu. Cu nările deschise, cu ochii plini de focu, Si lupii dupa dinsulu alergu, alergu urlandu Aprope se-lu agiuaga, se-lu stase pre locu. Dara Mirza, Han Tatarulu, cu sufletulu hainu Smuncescu desperare copilulu de la sinu Si-lu svrlie'n urma!... Vaetu amaru se'ndaltia 'n luncă, Lupii s'oprescu, si calulu in laturi se arunca!

IV.

Cadiutu e copilasiliu pre o zepada mole, Era langa elu, d'in aeru, a luncii noarele S'an coborit in grada, cu blande angerele Ascunse'n haine albe cu lungi si albe pole Misteriose umbre, virgine dulci si sante Alature cu pruncul s'au pusu ele de paza, In rondu ingenunchiate, incinse de o radia, Cu manile unite ca peintru rugaminte. Si pre 'pregiuri, aprope, stau lupii flamanditi Pre copilasiliu fragedu avendu ochii tientiti, Si clientenesen selbatie, dara 'nu 'ndrazneseu a trece Prin cerculu celu de umbre, uici se induru sè plece. Minune!... éta Domn'a! éta duios'a mama, Cu genele in lacrimi, cu bratii plini de sang! Ea vine, prin lupi trece fără-i bagă de séma, Si ie copilulu in brat, la sinu plangandu lu stringe,

poti a sunt inca inchise. In casa inse toti sunt in miscare, afara de cellu ce a' inelatul d'a mai miscă; dar' nici unu sgomotu nu se audă afara de unu murmur nadusutu. Mărtinea cresce vedindu cu ochii. Trenurile din London au sosit la Charing-Cross si Cannon-Street au adus o multime de condolenti, dar' mai multi au venit pedestri, asie incătu intrega luncă cea vastă, in capetule careci-a se află vill'a imperiale, este plina de oameni. Ceriu albastru, arbori nudi si pamentul umed recu dău iconi de doliu unu cadru de adunca si expresa emotiune. Si fiindu că se anunță mai inainte că numărul personelor imbricate in negru voru poté sè intre in casă cu mortul, si coloritul multimei este in cea mai perfecta consonantia cu icon'a de doliu.

Doue trenuri separate din Londonu au adus siepte sute de barbati. De la porta pară la usi'a bisericei, cam diece minute de partare, darabanti politsei forman spalieru, spre a tineu drumul liberu. In totu momentul sosește trenuri noi; pie lini'a South-Eastern-Company au sosit pre langa trenurile regulate inca 32 trenuri separate. Intr'aceste portile se deschisera si pregatirele pentru immormentare se incepura. Contii Clary si Dailliers, duoi officieri de casa ai imperatorului, vinu si se duceau, imparatul in tacere ordinele lor. Eugeniu Delessert sosisse cu cunica plina de pamentu francesu care avea sè se presare pre sieriulu esilatului. Viorelle si immortelle incungiora catafalculu; o cununa mare de viorelle cu lîsteră „N“ in midilociu, jace pre sicriu, pre o mesa se vedea d'in de partare unu buchetu pomposu, pre care lu tramisese ducesa Mouchy din Nizza. In capella de gele nu s'a schimbăt inca nimicu; cei patru elemosinari ai imperatului se roga pre genunchi de ambele părți ale catafalcului; ince cei siese officieri se retraseră; luminele sunt aproape arse.

Anti-camer'a prin care trece in capella se imple totu mai tare de condolenti, cu osebire francesi. La 9 ore sosira si ambele delegațiuni ale lucratilor din Paris si Lille; cea de antăia sub conducerea diurnalului lui Amigues. Conductul funebru se puse in miscare la 11 ore si 35 minute; carul funebru, trasi de optu cai negri, scipă in ornamentele insemnelor imperiale, si indata ce esf de pre alleul de fagi trase in dreptă către biserica catolică din satu. Pre aici i placea repausatul imperatul a se preambula cu osebire. Acum dura fece ultim'a preambulare si totu-odata cea lipisita si libera de grigi.

In fruntea conductului mergeau cele doue deputați ale lucratilor francesi; din Amigues duceau una flamura tricolora imbrăcată in velu negru. Dupa acostă-a urmară canonicii din San-Denis in ornatul funebru; una cruce de aur straluciá d'in midilociul lor, ca unu lucetelu conducătorul pentru carul funebru care i urmă in ornamente bogatu, decorat cu cununi de immobile si cu impletire de flori; pre sieriul mai jaceau

Si pleca insotita de-unu angera neverintu...

V.

„O veste necredinta in tiéra a resbatutu: Ghirai e unu feru in peptu-i si fiareloru datu prada,

In luncă argintie, mortu jace pre zepada!“

Frumos'a Ann'a Domn'a se primbla intr'o gradina

Ca dins'a in florita si plina de lumina, Vitandu in primavera dulci visuri mangaiose; Dara printre flori adesea treceau naluci fioroase Si ea videa atunci, videa si era videa Cum se luptă rapita pre calu, cu Han Tatarulu, Cum elu smuncindu-i pruncul la fiare lu asverlea,

Cum ea i strapungea peptulu d'in fuga cu pumnalulu...

Si atunci duiosu, freneticu si-sarută pre sinu Copilulu, dulce fluturu culcatu pre dulce crinu! Dara angerii d'in ceriuri, cuprinsi de adorare, Veniu ca se sarute frumos'a-i, alba mana;

Ca-ci nu-i nimicu mai gingasii si nu-i nimicu mai tare

Ca dragostea de mama in inima romana!

Vas. Alessandri.

[Dupa „Press'a.“]

Clusiu, 19. Jan. 1873.

înca și decorațiunile imperatorului, între care și ordinul svedic, care se dă numai supravilorii care în persona au reportat vre-o victorie. Pre accoperementulu sărișului, care era îmbrăcat în catifea negra încărcată cu albine de aur, străluciau încă lunga emblemă Franciei și însemnele heraldice ale Napoleonilor. În momentul candu caroul trecea prin midilocul luncii, negură disperată pre firmanteu și una radia purpură se reversă pe pământ; după aceea ceriul se intonează de nou. Asemenea visiune deoarece că au vedutu bonapartistii, care au insocit corpul imperatorului lor la mormentu.

Nemidilocu după caroul funebru p. și principale imperiali, cu marea cordonu allu legioni de onore pre peptu și cu capul desvelit. După diunsulu urmău toti membrii familiei Bonaparte, între care principale Napoleonu, apoi cardinalulu și Petru, care a omorât pre Victor Noir; cei doi Murat și capii partitoi în frunte cu Rouher și Ollivier, după aceea Pietri, duci de Cambacérès, Bassano și vre-o cincisute de nobili și cavaleri ai legiunii de onore, toti cu capetele desvelite. Dintre straini bateau cu osebire la ochi figura imposantă a lordului Sidney, reprezentantele reginei Victoriă; lordul Suffield ca reprezentante allu principele de Wales.

Între notabilitățile militare sunt cu osebire de însemnatu maresialii Canrobert și Leboeuf, apoi generalii Palicau, Faillly, Frossard și Fléury. În multimea condolentilor se vedean și siefi-redactorii celor trei foi mari bonapartiste din Parisu: Paulu de Cassagnac ("Pays"), Duvernois ("Ordre") și Tarbé ("Gaulois"), apoi advocatul Lachaud și ducele de Gramont, deputatul alle fostului senat și corpul legislativ pre tempulu imperiului, o multime de prefecti din temporile cele bune ale lui Janvier de la Motte. Între notabilitățile angleze, a fară de reprezentanții casei regesci, sunt încă dă se amentă: lordul primariu de Londra, Sir Waterlow cu sierbulu Perkins și sub-sierbulu Crosley, apoi lordii Burkes și Ranelagh, Sir Grant Hope și mai multi alții. Toti oficierii francezi au fostu îmbrăcati în vestimente civile, numai o singura uniformă strălucită în masă cea întunecosă, dar cine a fostu acelui oficieru, pana acum nu se știe.

Fia-ni iertata a speră, că întreprinderea noastră și prin anghiuile romane mai departate în tote animale binesentitorie va fi afiatu resugetu potintă, în urmarea carui diusă va să fie spiciginită cu contribuiri generoase din tote părțile. Aceste contribuiri urtează și tenerimea universitară nu va lipsi, pre langa multiamita sa cea mai profunda, a le aduce la cunoștința publică d'impreuna cu spesele concertului și venitulu totale.

• Ioanne Uila canon
controlloriu.
Iuliu Hossu,
cassariu.

Varadia, in 20. Jan. 1873.

Cu viau placere vinu a ve incunoscintia, cum-că în comună Varadiiă win intilegore fratișca sa potutu infinită una societate de lectura unde avemai totu diuarele romane și două germane.

Venindu mai toti membrii la cunoștinția adeverata, că prin nevoie și desbinare nu folosim, ci perdem, — er d'in contra prin unire, intilegere, și sinceritate reciprocă potem pune și noi cate o petricea catu de mica la edificiul marții nationalu — se convoia la oalătă fără diferență de partida a spicigini încercarea unor teneri din locu care studiau și voiau se joce o pioa teatrală.

In o siedintă premergatorie decisera unanum toti membrii presenti ai societății de lectura, ca fiecare după potintia să contribua ca aceasta întreprindere să essa cătu se poate de splendida: venitulu curatul se destină pentru fundulu teatrului nationalu infinitandu.

Să ni-a sucesu, că-ci în 19. Ianuarie a.c. st. n. pre candu era destinația reprezentarea piesei teatrală, urmată de balu, intilegintă noastră astă din locu, cătu și din giurul nea onoratu cu presintia în numeru frumos (ne mirămu de dnii din Cacovă că n'au venit) și ne au ajutorat la întreprinderea noastră. Primăvara dnii ospeti multiamirea nostra coridială.

La finea piesei teatrale ne suprinse ospelite dlui Mihai Bradiceanu notarul subst. în Oravita cu declamarea poesiei "Stefanu cel mare și mama sa" de I. Popescu.

Dupa teatru fu balu, care dură pana la diua, candu apoi între suveniri placute ne despartramu.

Merita tota laudă domnele și doioarele carei ni-au datu ajutoriu la acesta întreprindere, totu as emenea merita deplină noastră recunoștiște compatriotii nostri, care nu se tienă de nationalitatea romana dar' carei au contribuitu multu pentru ajungerea scopului.

Venitulu curatul se va publica și transmite cătu de ingrață, la locul destinat.

Petru Jorgoviciu

Replica la „Responsulu“ Dlui Petri, datu la articolul „affaceri scolastice.“

Daca pentru prima ora sum necesitatul a descinde pre terenul subiectivității, în testu vulgaru, a personalității, regrețu multă. Înse „Mam'a natura a asiediatu în pieptul omului onestu o voce, carea . . . nu-lu lasa la vederea unei infamie ce se comite, a pu dace macaru unu cuventu.

Voiu fire inse pre cătu se poate de moderat și scurtu în replică mea. Mi voi îndreptă privirea de a-dreptulu asupra acelor suppozitioni aventurose din „responsulu“ urmatu la articolul „affaceri scolastice“ unde „Omenia dascalului Petri se află pensiunata în perinile de matassa după legile contradicțunei, mintiuvei și imbecilității.

Era în toamna anului 1871, candu mixtug-compositum — Comitetul granităresc amblă în ruputulu capului cu lampă lui Diogene — n'a escrisu couseuru — după unu individu să-i porte agendele și să-i stă la disponere necondiționat, bene notandum, „in scolasticis.“

Sectiunea scolare compusa din DD. protopopi: Hania, Russu, Popescu, Seu. Rosea și „mechanicul“ Papu, alesă cu ocazia constituantei din Maiu 1871, i-se pară comitetului prea straină. Credu eu.

Nu sunt granitari.

Se ivesce pre orizontele obișnuită allo comitetului lucerșerulu. „Petri“ cu o pretenție de 17. ani servitie spre pensionare și 1100 fl. v. a. anuumat. Accordarea se intempla. Petri se pierde din Deva. Se assiedă în Sabiu, se pitulă, acceptă primă luncă și subserie 2, dī: două cuitantie. Ună la Deva, alătă la comitetu, să potă preambulă seriei pain Sabiu că liliacii.

„Dascalul Petri“ si-propune continuarea operei complanate de emissariu ministeriale la Deva în primaveră 1871. Dede ochiu printre invetitorii din comunele granităresc, nascoci planuri negre, să curatie din calea lui pre acei individi, de cari avea respectu, se nu dieu frica. Conepe ura contră mea, și cerca occașionea a o exploata și esecută.

Ecca „fatale“ și de 21. noiembrie 1871. Diu'a ostilității pronunciate a „dascalului Petri“ contră personei melle.

„Modernul Pestalozzi“ în responsulu seu din intrebare, eu „luușea consciinție — carea i lipsesc formulu — și cu infalibilitatea judecării prefinsa în secolul nostru din o „ochire“, decretandu decretaria summariter asupra-mi următoarele:

„Am facutu siesse anni sterpi.“ Această suppozitione fară ratiunea dă essiste, intocmai că și „dascalul“ ei, involve în sine tote concepte, care mi-le atribue eruditissimă „semioctia“ în „responsulu“ din intrebare.

Ori va vră, ort ar „modernul Pestalozzi“ suppozitionea se divide în duou: Unu periodu „sterpu“ de anni 5. dī: cinei, sub guvernamentul confesionalu; și unu altu siesse'ea anu „sterpu“ sub guvernamentul de „arbitri“, în fruntea și la petioarele carui a se află „dascalul Petri“ mandru de „incredere“. Vedi articlu „aff. scol.“

Ce privesce ultimul anu „sterpu“, on-lectori binevoiesca a me urmari cu atenție serioasă.

Pre la 23. Februarie 1872, după ce „dascalul Petri“ si-esprime multumirea de essamenul „Mechanicilor“ verbalu, mai tardu în scrișu, vedi articlu „affaceri scolastice“, me intréba: „Mai scrii că ce-va la Gazeta dle Papu?“ respunsei: mai scriu, candu mi-se va imbiă materia. De Orlatul numai scriu bucurosu. Aveam cauza, că-ci Dlu Bar. Ursu se respecta în sesiunea senat. scol. protopopescu a lu Sabiu din veră anului 1871 contră scolei, respective.

„La casu a publică essamenul estu-a să-mi lassi numele mieu afora“ (Befehl) dice „dascalul“ în facia invetitorilor, catedrului și sociului seu de călătorie (Capt. Brade).

Ei reflectu, că publicarea essamenului foră comisarii respectivi n'are însemnatate.

„Dasc. Petri“ și — de motivulu, că adăca fiindu elu facultate de la Deva, nu-lu seiu cei competenti că este ingagiul să totul comitetului granit. voiesce a remană sub obrouc, că la toamna să-si capete pensiunea. — Minelu de 2. ci, apoi la sanatosă — N'am dăsu unu eveniment. N'am publicat o cirtă.

In demanția lui 3. aug. 1872 in sală unde propune „mechanicul Papu“ fui neno-

rocosu a mai ascultă pre „dascalulu Petri“ asa: „Cuia te ai hătarită Dle Papu cu cunventarea tunobrală?“ invent. Lupu era mortu în Sabiu. — „Ca și a sera dle; respunsei.“ „Dță esti celu mai competente în casulu de facia.

Mane e immortarea în Sabiu, tempulu scurtu, tem'a grea. „Ce e pentru Dta greu și pentru altul — id est?“ — e greu dace „dascalul“ ce am dăsu astă erna stă. Eu nu potu pasă în publicu. — Daca m'ar denunță cine-va la Koos seau ar scrie în publicitate de mine, mi-asu pierde scopul. Scopul meu e, a pune man'a pre vre-o 600 f. v. a. a me trage la Năseudu, unde încă potu fi secretariu la fondulu scolasticu daca vreau (?) Me am saturat aci, (id est: la Comitetu) — pana după capu. Eu te voi recomandă pre DTA (pre Mechanicul) ? că celu mai „bunu“ și mai „aptu“ în localu meu.“

Aci m'am convinsu pre deplin că acesto soiu de omu nu va duce-o de parte cu diatribale sale traditionali.

Acum ti-stă în dreptu Iubite lectore! a pune în cumpen'a judecății necorrupte pre logionul, omenosulu și bunul pedagogu dascalul Petri. Uite! Cum recomanda pre „sterpulu“ de Papu, carele n'a facutu tot'a vietă nimică, de căuă a stricatu o scola buna? tocmai pentru să la acea pusătiune, uide si de unde poate să „sterpesca și strice“ tote scolele granităresc.

Ca se documentezu amețitoria metodă din „aff. scol.“ a dascalului Petri, servește următoria illustrație: în ună din aurorile lui aug. 1872, fiindu mai multi invetitori la olală, le adresuu intrebarea: Cum ve simți fratilor în fața proponerilor lui Petri? Unul dice: „Sum invetitorul vechiu, de mai multi ani, pana acum am sciatu ce-va, acum sum asiă de confus, de la toamna, nu sciu ce se incepă. Cu capul meu poti bate cugle.“ Numele acestui „Unulu“ lu retacu, că pre a unui barbatu cu caracteru si convicții, să nu fia espusu persecuției, — armă celor slabi.

Totu în cursul din vera, dascalul Petri imbia pre „sterpulu“ Papu cu propunerea gram. si ortografiile romane invetitorilor, sub cuvintu, că unii atâtă sunt de prosti, de gresiescu si ortografiile si in Cuitantă formulata.

Ei carele urmediu gram. si ortografiile Blasius, pre cari dascalul Petri mi le combatuse din erna, declinu imbiare, că-ci elu era d. „dascalul.“ Acelu studiu remasă neatinsu de Petri în cursu, (nu conferinția?) de ce?

Care ti-este, dascale, nessul întră „respusu“ si „sterpu“ judecă-te lumea.

Trăiemu mai departe.

Ce privesce periodul de ani „sterpi“ cinci, nu detorescu, dascalul Petri absolut nemica. Sentenția acelui periodu „sterpu“ a trecutu priu tote forurile si instantiale competente. Astă avă dreptul să tacu. Tacerea e disprețul celu mai valorosu.

Din respectul către on. lectori am onore a amentă, că acea sentenția de „sterilitate“ după „dascalulu Petri“ e stampata pre charția cu Nr. 318—1871 of. prot. din Sabiu, si N. 2966—1871. ven. cons. din Blasius, pre carea din stima, veneratiune si respectu, in obiectul de facia, nu o publicu.

„Dascalul Petri“ că profetu si ea permisiunea non data si scarmena „fanfarona-dele“ essamenului publicu a ultimului meu perioadă de anni cinci, de carele face amentire „Gaz. Trans.“ Nr. 58—1871.

Restorna, si violedia motto: Nu fortia bruta . . . ei inteligiștii desvoltata etc. si lu carpește, mai recte: inlocuiesce cu de alle eruditii sale semidoctie.

Trage in jocu si pre inspectorele si comisiariu Confessiunale la essamenu R. D. Rusu, carele in din'a prima fiindu impădecatu, a două prezente, nu si-a uitat de invetitorii a li adresați unu eveniment.

Peatru că acesta persona respectabila, impreuna cu Venerat'a autoritate si superioritatea scolastica arcidiacesana, să nu devina compromis de „omenia“ omenosului, că au retacutu privindu, si inadusită pre „sterpulu“ si pre „stricatoriul de scola“ Papu: in cinci anni — de alii si secesea fă vorba mai susu — mi iau libertatea Dle Red. si on. Lect. a vi punne sub ochi, d'intre alte mai multe, urmată chartă, a carui autoru benevol a ospită două dille secerarea „sterpului“ essamenu din veră 1871. Ea sună in testa originară: (noi dămu traducerea romanesca. Red.) *

Napoleonu III.,
Imperatul Francesilor,
Nascut la Parisi
in 20. Aprilie 1808.
Mortu la Camden-Place
Chislehurst
in 9. Ianuarie 1873.
R. I. P.

Onorab. Directiune scolară! Prin invitatiunea amicabile ce am primitu d'in partea on. Direct. pre de o parte mi sa arestatu o onore nemeritata, éra pre de alta parte mi s'a datu occasiune d'a me bucurá a supr'a resultatului escellinte allu esamenului si a supra progressului eminentu, arestatu de unii scolari si scolaritie, cu osebire d'in cärsulu 3 si 4.

Esprimendu-mi multumit'a cea mai sincera, me rogu a primi aci darulu de 5 fl. care este d'a se imparts ca premiu intre scolari coi mai bine classificati, — prunci seu fetitie — d'in clasele 3 si 4. inse totu-odata me rogu, ca nu cum-va d'in acesta fapta a mea sè conchideti alta, de cătu unu semnu de buna-vointia si nici decâtua gradulu de stimă ce pastradiu pentru toti invetiatorii, cari intre celle mai nefavorabile relatiuni au potutu s'e arate unu rezultatu asié de frumosu. — Primi etc.

Orlatu, 22. Iuliu 1871.

Wilhelm de Hochmeister m. p.
inspectoru cercualu.

Lassu locu deschis. Renunciu in favorea tribunalului supremu judiciariu sè-si formuledie sententi'a cum va vré, dupa cellea pana aci insfrate preste infallibilulu si profetulu veridicu (?) „dasculu Petri.“

„Eu sum vin'a rellei frequentari.“

Aci asiu reproduce numerii reclamatori cätra of. com. si comitetu d'in protocolul Eforiei si Directiunei portate de mene, daca nu m'asius teme de o carte logaritmica. Ved. art. „aff. scol.“

Ajunga, că in primavera candu am poftit ucale buna si rezultatu fericitu la doi barbati demni d'in clerulu nostru, catra Blasius, la intrebarea unuia, care de presente se afla la Metropole, cum stamu cu scolá? cäti scolari? Dică „dascale“ ai responsu neintrebaitu, bine, preste o suta. Eu nám suferit u se valoredie in tuiu n'a si aci, de alt'a ca sè respundu la intrebarea pusa directe mie, dicu: nu pre bine 50—60 scolari frecuentedia de presente si inca irregulata.

Venerand'a persona reflectandu cu: destulu de reu, Dlu Bar. Ursu grăbesce cu caus'a seau vin'a: Daca judele din Orlatul e totu beatu cauta sè fia reu, si frequentarea abnornala. Ce dici „dascale Petri?“ asiá dupa „omeni'a“ dtale, eu sum vin'a?

Scolarii mei, — adeca instruiti de mine vreai sè diei dascale! — nu se primeșcu nice in „gimnasiele cu pretensiuni neessagerate“ (ecca si censorele gimnasielor). Tristu si dorerosu că poporatiunea granit. locala e asiá de indiferenta facia de scola si inaintarea in cultura a pruncilor loru. Si nu tramtu prunci regulata la invetitura.

Numera-mi dascale! gimnasistii Orlatului afora de discipulii scoli „stricate“ de mine: I. Ghisioiu. A. Sabo... primiti la tempulu seu in neessageratulu gimn. G. Ben. A Gligoreea la industria. Altii n'a probat. De ce? vedi art. „aff. scol.“

Aici am sè-ti reflectu, că „dasculu“ vei sci, că pastoriu dupa ce si-da in seama oilor, nu mai e responsabile.

Scolarii i-am dispensatu de la beserica de mai multi anni,“ dice „dasculu Petri.“ Pentru-că on. publicu sè vedia „omeni'a“ dascului respectiv si in acestu punctu căte graduri obtiene, me provocu la colegii mei de căte 4 anni, S. Spin. si I. Cosicu (nu indreptu acesta provocare si la pensiunatulu M. Stoian si demissiunatulu Er. Branciu, că-ci sunt granitari si cestu d'in urma contrariu) daca nu amu condusssu impreuna tenerimea la beserica in ordene de la scola, căta adeca a venit u d'in voi'a parintilor: daca n'am suferit naufragiu pre uscatu. Vedi mai departe art. „aff. scolastice.“

In cătu se tiene de injuri'a „besericanu“ asiu poté respunde cu Cogalniceanu: „Sum stapanulu conscientiei melle“, éra Dta, dascale, profanatoriu ei, meriti numai canonulu sacrigiloru.

D'in respectulu opiniunei publice crestine sum necessitat a constatá adeverulu că am fostu noi invetitorii in mai multe renduri conturbati in semtiulu, pietatea si detorintia nostra besericeca. Colegi; Cosicu, Andreiu, huliti publice. Moldovanu desconsideratu că „lectore“ de preotulu locale; éra, „besericanu“ de eu refusat de acelui-a-si preotu inca de pre 'la 1868, candu adeca in 12. Septembur lu-rogassemu amicabilu sè binevoi-

escu a me facultá sè predicu poporului d'inporana, adunate d'in Ardelu si destinate pen- candum in candum teme d'in domeniulu: scotei si moralei.

Refusarea fu scurta: acesti omeni nu sunt vrednici sè li spun predice de acellea, de ce? de ce? de ce? Acea refusare, d'in multe consideratiuni ar si tienut'o ca secreta in cerculu amicilor pana acum.

(Bibliografia.) Una vechia dorintia a toturor Romanilor se apropiu de implinirea sa. Nu este sufletu in tota Daci'a, care se nu vedea, se nu fa convinsu despre puc'nu mandaiatoriu stare a industriei, a comerciului, a economiei la noi Romanii. Pre candum cele mai multe nationi civilizate innaintedia si se desvolta d'in d'in acesti rami ai bu-nastarii materiale, asta-di fundamentulu toturor progreselor, noi dacoromanii in acesta privintia suntemu nu numai in stadiulu desvoltatiunii primitive, ci, se pare, că in alt stag-natiunii. Déca nu, d'in ce alte motive niamu poté esplicá neintarirea, neprogressarea nostra in tote directiunile vietiei sociale si spiretuale; de unde bol'a, d'a si-vinde mosiele, pamanturile, care a cuprinsu bietulu poporu in cele mai multe parti ale tierrei.

Tote aceste nu potu proveni d'in altu motivu, de cătu numai d'in neimmultirea si ne-desvoltarea conoscientelor si scientelor noastre de industria, comerciu si economia.

Cu nespusa bucuria deci, trebuie se salutam si acum, in a 11 ora, apparinti'a unui organu, cu scopu d'a deschide terenu, pre care natiunea se emuledie a comunicá reci-procu conoscientiele, experientiele, bune sau reale, cascigate in vietia, spre salutea fia carui-a si spre redicarea stării nostre materiali.

„Economul“, organu periodicu pentru ramii de economia, industria si comerciu, este organu, cu scopulu amintitul, a carui primu numeru interesante a apparutu in 1. Jan. a. c. „Economul“, redactat de D. Stefanu Popu, conoscutu in scientiele aceste, atatul practicei cătu si teoretice, cascigate in patria si tierrelle straine, va apparé in Blasius (Balásfalva) in fia care luna de 2 ori, in 1 si 15 a respectivei lune, si costa pre annu numai 4 fl. v. a., pre $\frac{1}{2}$ annu 2 fl., pre $\frac{1}{4}$ an. 1 fl. éra pentru docentii poporali, pre semestru 1 fl. 50 cr. Banii de prenumerat, se se adresedie la „Redactiunea Economului“ Blasendorf.

Sumariulu nr. 1 este variu si pre interessante. Deci recomandam cu tota caldura publicului rom. partinirea „Economului“, uniculu si singurulu diuariu romanu de acesta specialitate, mai vertosu inse industriilor, cor erciantilor si economilor, poporului romanescu.

VARIETATI.

** (Anticuitate romana.) Mu-seului de aici s'a tramsu o tabla de feru, numita „Tabula honestae missionis“, in care este gravatu unu documentu despre investirea cu dreptulu de civi romanu. Tabl'a s'a aflatu in cottulu Tolna si este d'in tempulu imperatorelui Trajanu, care investesce pre unu anumit Publiu Justeiu, fiul lui Agrippa, cu dreptulu de civi romanu in semnu de compensa pentru sierbitiele salie militarie de preste 25 anni. Astfelu de „tabulae“ s'a aflatu multe si in Anglia si in Germania.

** (Adressa contra famosele 12 puncte sassesci.) Famosele concluse ale sassiloru de la adunarea din Mediasiu, adeca cele 12 puncte, referitorie la organisatiunea fund. reg. si pornirile loru ambigue si tendintiose de atuaci in coce, cu totu dreptulu se vedu a escitá d'in d'in d'in indignatiunea si irritatiunea civiloru Ardénului. Astfelu comitetulu cottului Alba-superiora in siedint'a sa de la 17 dec. an. tr. compusse o addressa contra celloru 12 puncte alle sassiloru, si tramsse unu exemplariu ministrului de interne, altulu camerei representantilor Ungariei — Dupa cum se aude, nu numai locuitorii nesassi ai scaunelor d'in fund. reg, a căroru representanti d'almentrea au protestat, ei si cei d'in comitetele Ardénului voru tramsse astfelu de addressa si proteste.

** (Dorintia imperială) In 13. Jan. imperates'a cerceta collectiunele artilioru de industria, comerciu si economia po-

tru espusetiunea d'in Vien'a. Dlu Xantis, collectantele, condusa pre imperatés'a mai antaiu la collectiunea romana, apoi la cea sassescu, in fine la cea secnésca. Tote placeau imperatesei si o interessa; inse mai multu a petrecutu contemplandu collect. romana. Ceru espli-catiuni despre mai multi attici, si cu deosebire i placu una ie romanescu, forte frumosa, cusuta si chindisita de Floric'a Russu, din districtul Naseudului. Imperatés'a exprimă indestulirea sa deplina si manifestă dorintia d'a se procurá si pre seam'a ei una a stelu de ioromaneasca.

** (Noua statiu telegrafica) cu servitul diurnu — marginitu numai pre d' — s'a deschis in oppidulu Hatieg, comitatul Hunedorei.

** (Institutul de agronomia) d'in Ung.-Altenburg este acum frecuentat de 162 elevi; adeca d'in Ungaria 116, Transilvania 4, Slavonia 1, Croati'a 1, Austria infer. 6, Tirolu 2, Dalmati'a 1, Bohemia 3, Moravi'a 11, Silesia 2, Galicia 2, Bucovina 5, Romani'a 1, Greci'a 1, Russia 1, Prussia 1, Sassoni'a 1, Hannover'a 1, Vestphalia 1.

Sciri electrice.

Vien'a, 22. Jan. In consiliulu ministrilor de eri s'a statorlu legea pentru executarea reformei electorale. Numerulu deputatilor fu redicatu la 340, dupa ce Galaciei s'a mai concedatu duoi deputati. Cehii ambla a influintá asupra polonilor in privintia secesiunii.

Paris, 22. Jan. 150 milioane ca rat'a prima d'in milliard'a a patra de desdaunare sè va rafui Germaniei intre 16—18 Fauru.

Paris, 23. Jan. In comisiunea de petitiuni Thiers dechiară, că elu iè a supr'a sa responsabilitatea pentru scoterea din tierra a principelui Napoleon, se assecuira, că in urm'a acesti dechiaratiuni presintarea reportului comisiunii s'a amenatuit.

Vien'a, 24. Jan. Diuariul „N. Fr. Pr.“ se comunica d'in Londonu: Demintirea de eri a consulelui persicu numai formalmente a fostu recta. Conventiune persica-rusescu nu esiste; dura guvernulu britanicu possede copia unui fermanu, care cedédia Rusiei valea Ettrek si o bucatu d'in Chassan.

Vien'a, 24. Jan. Se aude, că imparatulu aru fi datu degiá ministeriului spre deliberare petitiunea, presintata de Belcredi contra reformei electorale.

Prag'a, 24. Jan. Meetingurile arranjate de reuniunea cehica pre dominica in Budweis si Horzits, in cestiunea reformei electorale, fura opri te; guvernulu interdissa espunerea petitiunilor contra reformei electorale in localitatile publice. Capii cehilor voiescu se faca la guvernatoria recrimintiuni contra acestei procedure.

Bucuresti, 24. Jan. Camera Romanei si-a reapucat occupatiunea, intrerupta d'in caus'a serbatorilor, si in siedint'a de asta di vota cu unanimitate addressa de condolentia veduvei lui Napoleonu.

Vien'a, 24. Jan. Diuariul „Vaterland“ provoca feudalii si aduce agitatiunea contra reformei electorale innaintea imperatulu in fia care septemana. Contele Belcredi intrebuinita audientia de e-i presintandu petitiunea cehilor d'in Brün contra reformei electorale.

Zara, 24. Jan. Diuariul „Nationale“ dechiară că depăratii dalmatinii voru vota contra reformei electorale.

Leopolde, 24. Jan. In apropiare de de Rogosno unu trenu cu povara a esitá d'in sfne, patru vagone incarcate cu boi s'a vatematu; personalul de la trenu a scapatu de orice vatemare. — Se vorbesce, că deputatii galicieni voru participa la desbatterea legii electorale in camer'a deputatilor.

Petrupole, 24. Jan. Comitetul

militarii incepù consultările relat la nou'a organizatiune se voru introduce corpuri de armata in locul comandelor de divisiune, cari au etatu pana acum.

Prag'a, 25. Jan. Interdictul litfei nu se marginesce numai a im-decă adunarea de subscieri in loc publice, ci elu se estinde si a su placatelor si afisurilor. Interdict este motivat cu aceea, că adress'a este indreptata numai contra unei parti, ci contra intregei constituut Comerciantii, in alle caror dughes au spusu adress'a spre subscrise fure chiamati la politia, unde li facutu cunoscutu, că legea are asuprusetiuni si pentru asemenei cas de agitatiuni. „Czech“ reportedia redactorei Czerny i s'a comunica unu interdictu d'in partea locuientului prin care i se interdice d'a pune adress'a spre subscrise in insa redactiunea sa.

Propriet., edit. si red. respondet:

ALESSANDRU ROMAN

Sifilitic'a si impotentia, fia vechie seu de curund nascute,

se voru tratá dupa metodulu homeopaticu Dr. I. Ernst, Pest'a, strad'a idolilor (Göttergasse) nr. 6., etagiul II., usi'a nr. 15., la 2—5 ore dupa media-di;

Acstea morbi se trateza a deseori modulu celu mai usioru cu doze mari de iod si argintiu viu, si acést'a se face numai sprijinarea unui rezultat momentanu. Patientul vindecati in modulu acestu-a voru cadé in curundu seu mai tardu in morburile ce mai infrosciate, incătu inca in aduncele betrarietie voru avé, dorere, a suferi de greu consecintie acestei tratari usiore si superficial. Scutu contr'a acestoru felii de pericile ofer metodulu de tratare homeopaticu, care, precum este cunoscutu, nu numai că vindecă dorerile mai invecite, incătu nu lasa nice cea manica temere de urmari rele. Dietă ce se va prescrie este simpla si usioru de tienutu. (11—12)

Eu Vilemin'a Rix

dechiaru prin acést'a publice, că eu, vedu dupa Dr. A. Rix, de 16 ani sum sin-tigur'a si unic'a producatoria a adeveratei si nefalsificatei

Past'a Pompadour originala

fiindu că numai eu singura cunoscu secretul preparatiunii. Anuniciandu deci prin acést'a, că numita Past'a Pompadour de acum incolo se poate afila nefalsificatea numai la locuinta mea, Vien'a, strad'a „grosse Mohringasse“ nr. 14. trept'a I., usi'a 62., admoniezu să nu se cumpere la nume altul acesta pasta, fiindu că de presentă nu tienu neci unu de depositu, si neci o filiala, si tote depositele de cai mai inainte le-am disolvat pentru falsificările obvenite. Adeverata Past'a Pompadour a mea, numita si Past'a Mirafuclosa, nu si-va sminti neci candu efectul; succesulu acestei Paste pentru facia omului e preste tota acceptarea si este unicul medilocu garantul spre grabnic'a si si-murg'a alungare a toturor sgrabuitorilor, petelor, cosilor, babitielor si alu nicelor de cai pre facia. Garantia intru atâta e de securitate, in cătu daca medicin'a remane fara efectu, banii se voru da inderetur.

Una tegula de acesta Pasta escelenta in impreuna cu instructiunea, costa 1 fl. 50 lire. — Tramisul per Nachnahme. Epistolele de procuratiune sunt de a se adresă catre Vilemin'a Rix, Dr. Witte, Vien'a, innere Stadt, Adlergasse nr. 12.; pentru placerea onorabilor mei partinitori, daca mi-voru incredintă unele comisii mice despre diverse articuli, voi dispune că se execute fara a computa vre-o provisie.

Adresa de multumita nu se voru publica. [24-24] ic